

Spis treści

Przedmowa	5
-----------------	---

Część pierwsza

Stan wiedzy. Ogólna charakterystyka historii wojskowości średniowiecznej

1. Barbarzyńcy (V–IX wiek)	9
I. Ruina Zachodniego Cesarstwa Rzymskiego: kwestia militarna	9
II. Wojna i społeczeństwo w królestwach barbarzyńskich; VI–VII wiek	20
III. Siła i słabość armii karolińskich: VIII–IX wiek	28
2. Czasy feudalne (początek X–połowa XII wieku)	37
I. Charakterystyka ogólna	37
II. Cesarstwo	39
III. Królestwo Francji	48
IV. Anglia	57
V. Italia normañska	61
VI. Świat iberyjski i <i>reconquista</i>	62
VII. Wyprawy krzyżowe i państwa łacińskie na wschodzie	66
3. Apogeum średniowiecza (połowa XII–początek XIV wieku)	73
I. Walczący i uzbrojenie	75
II. Zakony rycerskie	82
III. Zobowiązania i służba wojskowa	85
IV. Pieniądże, służba za żołd, najemnicy	98
V. Fortyfikacje	109
A) <i>Sposoby ataku</i>	110
B) <i>Sposoby obrony</i>	114
VI. Wnioski	123

4. Kompanie awanturników, artyleria, stałe armie (początek XIV–koniec XV wieku)	129
I. Obecność wojny	129
II. Czas koni	136
III. Metamorfozy piechoty	143
IV. Artyleria	148
V. Kontrakty, żołnierze płatni i ochotnicy	161
VI. Pierwsze stałe armie	176

Część druga
Tematy i perspektywy

5. Uzbrojenie	187
I. Uzbrojenie barbarzyńców	187
A) <i>Broń zaczepna</i>	188
B) <i>Broń defensywna</i>	190
II. Strzemię	191
III. Zbroja łuskowa, kolczuga	195
IV. Wyposażenie grupowe i uniform	198
6. Różne rodzaje artylerii	203
I. Koniec balisty	204
II. Proch i kule	206
III. Rola artylerii w walnych bitwach	208
IV. Wojna oblężnicza. Atak i obrona	210
7. Sztuka wojenna	217
I. Dydaktyka sztuki wojennej	219
II. Strategia: panowanie nad przestrzenią i czasem	227
III. Taktyka: walna bitwa	238
8. Wojna, władza, społeczeństwo	247
I. Na marginesie struktur społecznych	248
II. Na marginesie struktur politycznych	251
9. O historię odwagi	259
I. Odwaga między przywarami i cnotami	259
II. Motywacje, zachowania, nadzieje	262
III. Miara ryzyka	264
10. Wojna: aspekty prawne, etyczne i religijne	269
I. Wczesne średniowiecze: zwyczaje germańskie, Ojcowie Kościoła, chrześcijaństwo karolińskie	269

II. Pokój i rozejm Boży, etyka rycerska, krucjata	279
III. Wojna i myśl chłostyczna	289
A) <i>Definicja</i>	289
B) <i>Przyczyny wojen</i>	290
C) <i>Wojny sprawiedliwe i niesprawiedliwe</i>	291
IV. Prawo o broni i sprawidliwość wojenna: stosunek między etyką i praktyką w wojnach późnego średniowiecza	293
V. Średniowieczny pacyfizm i jego granice	301
VI. Wojna integralna w życiu społecznym	305
Wnioski	313
Bibliografia wybrana	319
I. Zagadnienia ogólne	319
II. Sztuka wojenna: konflikty, kampanie, oblężenia i bitwy	320
A. <i>Źródła</i>	320
B. <i>Bibliografia</i>	320
III. Instytucje, społeczności i mentalność wojskowa	321
A. <i>Zagadnienia ogólne</i>	321
B. <i>VI–IX wiek</i>	321
C. <i>X i XI wiek</i>	322
D. <i>XII–XIII wiek</i>	322
1. <i>Źródła</i>	322
2. <i>Bibliografia</i>	322
E. <i>XIV–XV wiek</i>	323
1. <i>Źródła</i>	323
2. <i>Zagadnienia ogólne</i>	324
3. <i>Niemcy i obszar germański (wraz ze Szwajcarią)</i>	324
4. <i>Anglia i obszar brytyjski</i>	325
5. <i>Francja i obszar francuski (wraz z państwem burgundzkim)</i> ..	325
6. <i>Włochy</i>	326
7. <i>Świat iberyjski</i>	326
IV. Broń, Zbroje, maszyny wojenne	326
A. <i>Źródła</i>	326
B. <i>Katalogi muzealne, inwentarze, spisy</i>	327
C. <i>Opracowania ogólne</i>	327
D. <i>Opracowania szczegółowe</i>	327
V. <i>Działo i artyleria</i>	328
VI. <i>Zamki i fortyfikacje</i>	328
C. <i>Francja i obszar francuski</i>	328
D. <i>Wyspy Brytyjskie</i>	329
E. <i>Włochy</i>	329

F. Wschód łaciński	329
G. Półwysep Iberyjski	329
VII. Wojna, gospodarka, skarbowość	329
VIII. Wojna i pokój: prawo, etyka i chrześcijaństwo	330
A. Wybór źródeł	330
B. Wojna i chrześcijaństwo	330
C. Wczesne średniowiecze	330
D. Pokój i rozejm Boży	330
E. Krucjata. Święta wojna	331
H. Prawo wojny	331

Skróty występujące w <i>Bibliografii</i>	333
--	-----

Indeks nazwisk i nazw osobowych	335
---------------------------------------	-----

Indeks nazw miejscowych	355
-------------------------------	-----

Spis map i rycin	369
------------------------	-----